

SVENSKA KYRKAN I SKÄNNINGE

FÖRSAMLINGSBLAD

REPORTAGET HEDERSUPPDRAG MED ANOR

Gunilla Johansson har varit kyrkvård i Östra Tollstad i hela 50 år. Församllivets ger en fin gemenskap, tycker hon.

Sidan 3–5

VÄLKOMMEN TILL DIN FÖRSAMLING

Gudstjänster, meningsfulla möten, roliga aktiviteter och stunder av stillhet. Välkommen att vara med du också!

Sidan 6–9

FRÅN MITT PERSPEKTIV

Adventstid kom till mitt ensammas hus

När jag var liten sjöng vi denna visa varje jul i skolan. Vi fick ta med en ljusstake, som skulle vara en röd kulstake med tre runda kulor till ben, och ha den på vår skolbänk. På morgonen tände fröken ljusstakarna och vi sjöng visan. Sen läste hon ur boken Marias lilla åsna. Vi avslutade morgonen med någon psalm – det kunde vara Stilla natt, Hosianna Davids son, Bereden väg för Herran eller Gläd dig du Kristi brud.

En psalm som jag älskade var Ett barn är fött på denna dag. Den fick jag till och med spela på blockflöjt på julavslutningen.

Vid varje adventstid under mellanstadiet gjorde vi på detta vis. För mig var det underbart. Att få börja skolan med en lugn stund då vi sjöng, satt i ett mörkt rum med cirka 15 ljus tända, förutom adventsljusstakarna i fönstret, och lyssnade när fröken läste. Detta har gjort att jag älskar adventstiden och julen.

Tiden i december är en intensiv tid som är mycket stressig. Alla vill vi ju att den ska vara perfekt med hög mysfaktor och snygga hem. Vi får en bild från media att allt ska vara sååå fint och designat.

När jag var liten var det också stressigt kring adventstid men då handlade det om all mat som skulle förberedas. Allt skulle ju göras hemma: köttbullar, sylta, strömmingslåda, aladåb, bruna bönor, grisfötter, rökt älghjärta och så vidare. Sen hade vi ju korvarna, alla dessa korvar som skulle stoppas. Olika sorter förstås. Så jag bestämde mig för några år sedan för att jag inte skulle låta stressen ta över min jul. Ofta behöver jag ha julpyntat mitt hus till allhelgona för att hinna, sen tar jobbet över. Men då gör jag det fast många tycker att det ser galet ut. Jag tänder dock inte adventsljusstakarna förrän lördagen före första advent klockan 18.00.

Jag ÄLSKAR advent och jul. Jag njuter när ÖoB i september börjar packa upp julsakerna. För mig är julen hopp. Den handlar ju om att Gud ville veta hur det är att vara människa och därför blev en människa. En kärlekshandling. Vi borde alla ge oss själva och dem runt oss just det, en kärlekshandling. Så ta hand om dig i jul och stressa mindre och ge dig tid till att bara vara.

*Mejla
mig gärna!
anna-karin.horner
@svenskakyrkan.se*

ANNA-KARIN HORNER
PRÄST

Hedersuppdrag med anor

Gunilla har varit kyrkvård i 50 år

Att lekmän hjälper till vid gudstjänster har en lång historia. Kyrkvårdar fanns redan i Rom på 400-talet. Många kyrkvårdar bär uppdraget under lång tid. Gunilla Johansson i Östra Tollstads församling har varit kyrkvård i hela 50 år. "När jag började var det ganska strikt. Klädseln skulle vara svart och vit. Idag är det mer avspänt, säger hon.

>>>

TEXT: ANNELIE SYLVAN FOTO: ZANDRA ERIKSHED

”Att träffas och göra saker tillsammans är det vi strävar efter”

>>> **A**tt bli utsedd till kyrkvård var förr ett hedersuppdrag av stor dignitet, som vittnade om att den utsedda var betrodd i församlingen. Det var ett uppdrag som inte gavs till vem som helst och

den utsedda bar det med stolthet. Ofta sattes titeln på personens gravsten.

Och visst är uppdraget fortfarande ett hedersuppdrag, även om tiderna har förändrats.

Ekonomiskt ansvar förr

Anledningen till att kyrkvärden skulle vara en mycket pålitlig och ansedd person går att finna historiskt. Långt tillbaka i tiden hade kyrkvärden ett förvaltande ansvar för församlingens ekonomiska angelägenheter och för sockenkyrkorna, exempelvis vad gäller byggnation, underhåll och inventarier. 1883 förändrades detta, då ansvaret för medlen fördes över till kyrkoråden. Det som blev kvar för kyrkvärden var ansvaret för de kyrkliga inventarierna och att hjälpa till under gudstjänsterna.

Hälsar välkomna

Östra Tollstad är en liten församling med nära samarbete och gemensam personal med Vifolka församling. En gång i månaden håller församlingen en lekmanaledd gudstjänst, och

en gång i månaden hålls högmässa med präst.

Gunilla har alltså varit kyrkvård i Östra Tollstad i 50 år. Vi frågade henne vad som ingår i uppdraget idag.

.....
”Det är mer avspänt i kyrkan idag. Man kommer som man är.”

– Kyrkvärdarna tar emot i dörren och hälsar besökarna välkomna, vi delar ut psalmböcker och läser en del av gudstjänstens texter. Vi delar ut brödet

vid nattvarden. Och efter gudstjänsten räknar vi kollekten och tar hand om nattvardskärl och prästens liturgiska kläder. Vi är fyra kyrkvärdar här i församlingen som hjälps åt med uppdraget, berättar Gunilla och tittar på Håkan – som också är kyrkvård.

De andra två är Anita Löfgren Ek och Annika Johansson. Det är Anita som ansvarar för vården av kyrkans inventarier.

För 50 år sen var kyrkvärden stramt klädd, alltid i svart och vitt. Numera behöver man inte klä sig på något särskilt sätt som kyrkvård, framhåller Gunilla.

– Det är mer avspänt i kyrkan idag. Man kommer som man är.

Göra saker tillsammans

För Gunilla och Håkan stannar inte engagemanget vid att hjälpa till vid gudstjänsterna.

– Vår församling hittar på allt möjligt här i Östra Tollstad, i

GUNILLA OCH HÅKAN JOHANSSON

Bor: Tomta Västergård, Östra Tollstad

Bakgrund: Håkan har drivit lantbruk sedan 1968, först med mjölkproduktion, senare växtodling och fåruppfödning. Mellan 1982 och 2018 utförde han även fårklippning åt andra. Gunilla har arbetat 80 procent som biomedicinsk analytiker, parallellt med familjeföretaget.

Tidigare kyrkvärdar i familjen: Håkans pappa, Nils Johansson, var kyrkvård i Mjölby församling från 1950-tal till 1970-tal.

samband med våra lekmanaledda gudstjänster. Efteråt har vi alltid någon underhållning och kyrkkaffe. Och så ordnar vi soppluncher och sittgympa och annat för dem som bor här. Vi har också en del samarbete med hembygdsföreningen, berättar Håkan.

Snart är det advent. Gunilla tänds ljus i Östra Tollstads kyrka. Hon ser sitt uppdrag som kyrkvård som en del i engagemanget för församlingssamfundet. Även maken Håkan är kyrkvård, men har inte varit det lika länge som Gunilla.

KYRKVÄRD

Att vara kyrkvård är att vara värd i "Guds tjänst". Kyrkvårdens främsta uppgift är att skapa delaktighet och hemkänsla för gudstjänstdeltagarna.

Kyrkvårdarna utses av församlingsrådet (eller kyrkorådet, där församlingsråd inte finns), bland ordinarie ledamöter eller ersättare. Personen ska vara döpt medlem i Svenska kyrkan och ha fyllt 16 år.

I december har församlingen som tradition att samlas efter gudstjänsten för att binda dörrkransar.

– Då kommer det många unga familjer med barn. Och efter jul har vi julgransplundring. Att träffas och göra saker tillsammans är det vi strävar efter, säger Gunilla.

Tro på framtiden

Håkan har tidigare varit ordförande i kyrkorådet i många år och senare i församlingsrådet. Sedan ett år är han suppleant i församlingsrådet. Han sjunger också i två kyrkokörer. Gunilla berättar att även hon sjungit i kyrkokör tidigare, men nu tycker

hon att rösten är "för skrovlig".

– Engagemanget i församlingslivet betyder mycket för oss, det är ett sätt att bygga gemenskapen här lokalt, säger Håkan och Gunilla nickar.

– För mig innebär det en trygghet, en tro på framtiden, säger hon. ■

MUSIK I KYRKAN

Välkommen!

Julkonsert för hela familjen

17 december 17.00
i Vårfrukyrkan

Körer, solister och instrumentalister.

Hela kyrkan sjunger

26 december 15.00 i Vallerstads kyrka

Bröllopsånger då och nu

11 februari 15:00 i Järstads kyrka

Alla hjärtansmusik med sånggruppen
Ancora.

Välkommen att sjunga i kör

Barnkören

Tid: Onsdagar
16.45–17.30

Plats: Musikrummet,
församlingshemmet

Skeninge kyrkokör

Tid: Onsdagar
19.00–20.30

Plats: Stora salen,
församlingshemmet

Vokalensemblen

Projektensemble

Är du intresserad av
att börja i någon av
körerna, kontakta:
Fredrik Alf, organist,
0142-834 37

Skänninge LUCIA

9 december 17.00
i Vårfrukyrkan

Skänninge Lucia med sitt följe har ett traditionellt luciafirande i Vårfrukyrkan. Lucia kören sjunger.

Fri
entré

Info:
Svenska kyrkan
& LIONS Club
i Skänninge

Adventsfest

Söndag 3 december 11.00 i Vårfrukyrkan

Första advent firas med mässa och glädje. Torsdagsgruppen och barnkören Solstrålarna medverkar. Efter mässan är det adventsfest för små och stora, i församlingshemmet. Det blir skinksmörgås, lussebullar, kaffe, dans runt granen och fiskdamm.

Samling vid krubban och gemensamt julfirande

Julafton 10.00 i Vårfrukyrkan

Samling runt krubban, Solstrålarna sjunger, Efteråt blir det julfest i Skänninge församlingshem. Julmat, glögg, fika och dans kring granen. Tomten kommer!

Anmälan: Senast 21 december till 0140-552 00. Meddela om du har någon matallergi.

Vi
firar jul
tillsammans!

Sopplunch

**Tisdagar 12.00 jämna veckor
i församlingshemmet**

Välkommen till bords
i församlingshemmet!
Vårens soppluncher startar
den 23 januari.

KVÄLLSÖPPET

**En lördagskväll i månaden
19.00–24.00 i församlingshemmet**

Vi fortsätter med Kvällsöppet.
Vi spelar spel, ser på film, snackar
och kăkar toast! Se datum på sociala
medier och affischer på stan.

Info: Douglas Widblom, församlings-
pedagog, 0142-554 47

Andakt på Bokcafé Källan

Varje torsdag 9.30

Vi möts i bön och
sång på Bokcafé
Källan i Skänninge.

Öppen dörr

**Välkommen du som är hemma
med barn 0–5 år! Vi möts och
myser och leker och sjunger.**

**Torsdagar 9.00–11.30
i församlingshemmet
i Skänninge**

Vi börjar den 25 januari.
Info: Anna Hillar, pedagog,
0142-827 07

VÄLKOMMEN TILL SKÄNNINGE FÖRSAMLING!

FÖRSAMLINGSHERDE

Lars Cederlöw
0142-827 04
lars.cederlow@svenskakyrkan.se

PRÄST

Anna-Karin Horner
0142-834 36
anna-karin.horner@svenskakyrkan.se

DIAKON

Inga-Lill Varverud
0142-834 32
ingalill.varverud@svenskakyrkan.se

FÖRSAMLINGSVÄRDINNA

Marie Widblom
0142-834 43
marie.widblom@svenskakyrkan.se

ORGANIST

Fredrik Alf
0142-834 37
fredrik.alf@svenskakyrkan.se

UNGDOM, BARN OCH FAMILJ

Anna Hillar
0142-827 07
anna.hillar@svenskakyrkan.se

PEDAGOG

Douglas Widblom
0142-554 47
douglas.widblom@svenskakyrkan.se

**Vill du boka lokal, dop,
vigsel eller begravning
– eller har du andra frågor?**

Kontakta expeditionen
på 0142-552 00.

 @skanninge_forsamling

 Skänninge Församling

Hemsida

svenskakyrkan.se/
folkungabygden/skanninge

Välkommen till kyrkan!

Fredag 1 december

10.30 Andakt på St Ingrid's serviceboende, Svenska kyrkan.

Lördag 2 december

15:00 Ljuståg, Bjälbo kyrka.

Söndag 3 december

Första söndagen i advent

11.00 Adventsmässa, Vårfrukyrkan. Första advent firas med mässa och glädje. Torsdagsgruppen och solstrålarna medverkar. Efter mässan är det adventsfest för små och stora i församlingshemmet. Det blir skinksmörgås, lussebullar, kaffe, dans runt granen och fiskdamm.

17.00 Adventsgudstjänst, Skeppsås kyrka, ekumenisk.

Torsdagen 7 december

9.30 Andakt på Bokcafé Källan.

10.30 Andakt, Änggården, Svenska kyrkan.

Fred 8 december

10.30 Andakt, Änggårdens serviceboende, Svenska kyrkan.

Lördag 9 december

17:00 Skänninge Lucia, traditionellt luciafirande i Vårfrukyrkan.

Samarrangemang Lions Club och Skänninge församling.

Söndag 10 december

Andra söndagen i advent

11.00 Högmässa, Vårfrukyrkan.

Tisdag 12 december

12.00 Sopplunch, församlingshemmet i Skänninge.

Onsdag 13 december

9.00 Andakt, Vårfrukyrkan.

Torsdag 14 december

9.30 Andakt på Bokcafé Källan.

Fredag 15 december

10.30 Andakt på Sankt Ingrid Svenska kyrkan.

Söndag 17 december

Tredje söndagen i advent

11.00 Högmässa, Vårfrukyrkan.

17.00 Julkonsert, Vårfrukyrkan.

Onsdag 20 december

9.00 Mässa, Vårfrukyrkan.

Torsdag 21 december

9.30 Andakt på Bokcafé Källan.

Fredag 22 december

10.30 Andakt på Sankt Ingrid, Svenska kyrkan, Equmenia Skänninge.

11.30 Andakt, Ängens trygghetsboende.

24 december

Julafton

10.00 Julkrubba, Normlösa kyrka.

10.00 Julkrubba, Vårfrukyrkan. Gemensamt julfirande.

23.30 Julnattsgudstjänst, Järstads kyrka.

25 december

Juldagen

5.00 Julotta, Bjälbo kyrka.

7.00 Julotta, Skeppsås kyrka.

26 december

Annandag jul

15.00 Hela kyrkan sjunger, Vallerstads kyrka.

Onsdag 27 december

9.00 Andakt, Vårfrukyrkan.

31 december

Nyårsafton

17.00 Ekumenisk nyårsbön, Vårfrukyrkan.

00.00 Ekumenisk nyårsbön, Skeppsås kyrka.

1 januari

Nyårsdagen

11.00 Gudstjänst, Normlösa församlingshem.

Fredag 5 januari

10.30 Andakt, Sankt Ingrid, Svenska kyrkan.

Lördag 6 januari

Trettondedag jul

18.00 Ljuskudstjänst, Vårfrukyrkan.

Söndag 7 januari

Första söndagen efter trettondedagen
10.00 Sammanlysning till Väderstads kyrka.

Fredag 12 januari

10.30 Andakt, Änggården Svenska kyrkan.

Söndag 14 januari

Andra söndagen efter trettondedagen

11.00 Högmässa, Vårfrukyrkan.

14.00 Gudstjänst, Equmeniakyrkan i Skeppsås.

Julgransplundring efteråt med dans kring granen, fika, fiskdamm med mera. Samarrangemang mellan Equmeniakyrkan, Hembyggsföreningen och Svenska kyrkan.

Fredag 19 januari

10.30 Andakt, Sankt Ingrid, Equmeniakyrkan.

Söndag 21 januari

10.00 Ekumenisk gudstjänst i Equmeniska kyrkan i Skänninge.

Vi firar Ekumeniska böneveckan med en gemensam mässa med alla kyrkor i Skänninge.

Fredag 26 januari

10.30 Andakt, Änggården Svenska kyrkan.

11.30 Andakt, Ängens trygghetsboende.

Söndag 28 januari

11.00 Högmässa, Vårfrukyrkan.

Söndag 4 februari

Kyndelsmässodagen

11.00 Högmässa, Vårfrukyrkan

Söndag 11 februari

Fastlagssöndagen

11.00 Högmässa, Vårfrukyrkan

15.00 Alla hjärtans dagsgudstjänst. Järstads kyrka.

Söndag 18 februari

11.00 Högmässa, Vårfrukyrkan.

14.00 Gudstjänst, Vallerstads bygdegård.

Askgravplatsen på Veta kyrkogård fotograferad i somras. Under hösten har den utökats med ännu en rundel.

Veta askgravplats utökas med ny rundel

TEXT OCH FOTO: STEFAN WEINERHALL

Allt fler väljer askgravplats som gravskick. Under hösten anlades en fjärde rundel i askgravplatsen på Veta kyrkogård.

I Veta utanför Mantorp har askgravplatsen blivit mycket populär sedan den första rundeln

anlades 2014. Snart är den tredje full. Därför har vi under hösten att anlagt ännu en rundel. En askgravplats är ett bra alternativ för den som vill ha en grav att gå till men som inte har tid för skötseln. En askgravplats kräver inte något skötselåtagande av de

anhöriga. Man får en sten och en namnplatta plus skötsel i 25 år, där kyrkogårdsförvaltningen ombesörjer allt från borttagning av vissna blommor till plantering och skötsel av alla ytor. Graven har plats för två urnor.

ÅTERPLANTERING AV TRÄDKRANSAR

På många av våra kyrkogårdar har vi trädkransar som med åren blivit glesare och glesare på grund av ålder och sjukdomar, senast askskottsjuka och almsjuka. Åtgärder för detta kommer under hösten

att ske med återplanteringar på Stora Åby kyrkogård och på Sörby kyrkogård. I många fall kan vi inte ersätta med samma art som tidigare. Efter samråd med arborist och genomgång av våra trädvårdsplaner

beslutas vilka sorter som planteras. På Sörby kyrkogård kommer vi i år att prova på resistent sorter av både alm och ask. Vi vill inte bara sikta in oss på de vanligaste sorterna som lind och lönn.

Nybyggd tvätt-hall på Boxholms kyrkogård

FOTO: MONIKA BJÖRNHOLM

TEXT: STEFAN WEINERHALL

En helt ny tvätthall har uppförts på Boxholms kyrkogård, för rengöring av kyrkogårdsförvaltningens olika fordon.

Sedan tidigare finns tvätthallar på Mjölby, Skänninge och Ödeshögs huvudkyrkogårdar med tillhörande oljeavskiljare för att ta hand om de miljöfarliga ämnen som samlas. Detta samlas upp av ett krediterat bolag som analyserar och tömmer oljeavskiljaren vid behov och rapporterar direkt in till Naturvårdsverket.

Det har sedan flera år varit en önskan från personalen i Boxholm att även de ska ha dessa möjligheter. Vi är glada att tvätthallen nu är på plats.

SÄKERHETS-KONTROLL AV GRAVSTENAR

Under september och oktober har säkerhetskontroller av gravstenar ägt rum på pastoratets alla kyrkogårdar. En sådan kontroll ska utföras av alla begravningshuvudmän var femte år. Det innebär att alla gravstenar över 40 centimeter genomgår ett test, som innefattar kontroll av lutning, rostfria dubb (fästen) samt ett trycktest både bakåt och framåt, enligt Centrala gravvårdskommitténs rekommendationer. De gravrättsinnehavare som har en gravsten med åtgärdsbehov kommer under vintern/våren att kontaktas via post.

De gravstenar som är återlämnade och kulturhistoriskt intressanta har också testats. Här är det pastoratet som har ansvar för att eventuella säkerhetsåtgärder utförs.

PRODUKTION

REDAKTION

Ansvarig utgivare
Maria Åkerström
Kyrkoherde
Folkungabygdens
pastorat
0142-552 03
maria.akerstrom
@svenskakyrkan.se

Lisbeth Nilsson
Informatör
0142-55 206
lisbeth.nilsson3@
svenskakyrkan.se

Annelie Sylvan
Journalist, redaktör
annelie@anneliesylvan.se

LAYOUT

Fras och Form

TRYCK

Stibo Complete

TIPSA OSS

Skicka gärna förslag på artiklar till informatör Lisbeth Nilsson, Svenska kyrkan. Kontakt, se ovan. Har du andra funderingar angående tidningens innehåll så är du också välkommen att vända dig direkt till ansvarige utgivaren Maria Åkerström.

VÄLKOMMEN TILL FOLKUNGA-BYGDENS PASTORAT

Axel Träffs gata 4,
595 41 Mjölby
0142-55 200

Kyrkogårdsförvaltningen
0142-55 210

[www.svenskakyrkan.se/
folkungabygden](http://www.svenskakyrkan.se/folkungabygden)

Folkungabygdens pastorat består av Svenska kyrkans församlingar i kommunerna Boxholm, Mjölby och Ödeshög.

DECEMBERTID

												↓	UT-SMYCKNING DY	ORDNING BIBLIO-FILERNA	
										DE HÄR					
										DRIVE					
										↳					↳
ASAGUD					↓	TON									
OXJUDE 1109						ÖVER 300 I 43 LÄNDER									
ROTIS- SERI															
	MATSEDEL MEKANISKT SKRIVEN BOK		ÅR JU SUR MEN INTE VRESIG	KVAR- VA- RANDE JOBB	TALL- HED	SNITSEL VASSBÅT BÅLEN		ALTER- NATIV TILL FES- TIVAL	PIR						
									EN MAR- TINS						
										PLÖTS- LIGA DU- SCHEN					
ENHET- LIGT								SPIRI- TIST- MÖTE							
BRO- DERAT					KINES "JAG VET INTE NAMNET"				KAN MARS- BADARE HOPPA I?						
ASPEK- TERNA		GALL- RAS						FLOSSA- VÄVNAD		BÖR GÅ RÄTT					
		GRÖNA ÖN-SÅTE						ROTSÅK		FISK					
↳						I FÖL- JANDE AVSNITT			18:E, 2:A OCH 18:E IGEN						
ANSIKTE						HEDERS- ORD			SIESTAN						
RUBIDI- UM					GRAN- TRÄIN- STRU- MENTET										
HELIG BOK UTGIVEN 2015	↳		SOLGUD		FLÄKT	FÖR- KASTA			POJKEN "SJÄLV" I GREKIS- KAN						
↳			SJÖMIL I TIMMEN			ÖRIKE		↳							
								BILMÄR- KE I UK		LOBBY					
								KATTEN							
PLACE- RAS UT BOMBER								BLI BÄTTRE		GRÖNA					
								BLAD I YSTAD							
					FORM- GIV- NING					TJUT UTAN HÄR					
↳									↳						
KANA- DENS- RE STRECK		PLATS MED TROPISK- FAGLAR													

Lös krysset och var med och tävla om fina priser!

För att vara med i utlottningen, ta en bild på rätt lösning av korsordet och maila till folkungabygden.info@svenskakyrkan.se eller klipp ut det lösta korsordet och skicka till **Folkungabygdens pastorat, Axel Träffs gata 4, 595 41 Mjölby** senast den **18 december**

Märk kuvertet med "KORSORD". Kom ihåg att lämna namn och adress!

Av de rätta inskickade svaren lottas en lycklig vinnare. Lycka till!

**VINN
FINA
PRISER**